

ใบความรู้ เรื่อง ความหมายของภาษาพูดและภาษาเขียน
หน่วยที่ ๔ แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๖ เรื่อง วิเคราะห์ความแตกต่างของภาษาพูดและภาษาเขียน
รายวิชาภาษาไทย รหัสวิชา ท๒๑๑๐๒ ภาคเรียนที่ ๒ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑

ภาษาพูด คือ ภาษาเฉพาะกลุ่ม หรือเรียกว่า ภาษาปาก เช่น พวกภาษากลุ่มวัยรุ่น บางครั้งฟังแล้วดูไม่สุภาพ มักใช้พูดระหว่างคนที่สนิทสนมกันมาก ๆ

ภาษาเขียน คือ ภาษาเขียนที่ลักษณะเคร่งครัด ในหลักทางภาษา เรียกว่า ภาษาแบบแผน ระดับไม่เคร่งครัดมากนัก เรียกว่า ภาษากึ่งแบบแผน หรือ ภาษาไม่เป็นทางการ

การเลือกใช้ภาษาควรคำนึงถึงกาลเทศะในการใช้คำนั้น ๆ บางคำก็ใช้เป็นภาษาเขียนอย่างเดียวนาง คำก็ใช้พูดอย่างเดียว และบางคำอยู่ตรงกลางคืออาจเป็นทั้งภาษาพูดและภาษาเขียนก็ได้ ความแตกต่างระหว่างภาษาพูดกับภาษาเขียนพออธิบายได้ดังนี้

๑) ภาษาเขียนไม่ใช้ถ้อยคำหลายคำที่เราใช้ในภาษาพูดเท่านั้น เช่น เยอะแยะ อือหือ

๒) ภาษาเขียนไม่มีสำนวนเปรียบเทียบกับคำสแลงที่ยังไม่เป็นที่ยอมรับในภาษา เช่น ชักดาบ พลิกล้อค โดดร่ม

๓) ภาษาเขียนมีการเรียบเรียงถ้อยคำที่สละสลวยชัดเจน ไม่ซ้ำคำหรือซ้ำความโดยไม่จำเป็น ในภาษาพูดอาจจะใช้ซ้ำคำหรือซ้ำความได้ เช่น การพูดกลับไปกลับมา เป็นการย้ำคำหรือเน้นข้อความนั้น ๆ

๔) ภาษาเขียน เมื่อเขียนเสร็จเรียบร้อยแล้ว ผู้เขียนไม่มีโอกาสแก้ไขเปลี่ยนแปลงได้ แต่ถ้าเป็นภาษาพูด ผู้พูดมีโอกาสชี้แจงแก้ไขในตอนทำได้ นอกจากนี้ยังมีข้อแตกต่างระหว่างภาษาพูดและภาษาเขียนอีกหลายประการ คือ

๔.๑) ภาษาเขียนใช้คำภาษามาตรฐาน หรือภาษาแบบแผน ซึ่งนิยมใช้เฉพาะในวงราชการหรือในข้อเขียนที่เป็นวิชาการทั้งหลายมากกว่าภาษาพูด เช่น

ภาษาเขียน	-	ภาษาพูด
สุนัข	-	หมา
สุกร	-	หมู
กระป๋อง	-	ควาย
แพทย์	-	หมอ
เครื่องบิน	-	เรือบิน

๔.๒) ภาษาพูดมักจะออกเสียงไม่ตรงกับภาษาเขียน คือ เขียนอย่างหนึ่งเวลาออกเสียงจะเพี้ยนเสียงไปเล็กน้อย ส่วนมากจะเป็นเสียงสระ เช่น

ภาษาเขียน	-	ภาษาพูด
ฉัน	-	ชั้น
เขา	-	เค้า
ไหม	-	ไม้(มัย)
เท่าไร	-	เท่าไร๋
หรือ	-	หรือ, รื้ออะ

๔.๓) ภาษาพูดสามารถแสดงอารมณ์ของผู้พูดได้ดีกว่าภาษาเขียน คือ มีการเน้นระดับเสียงของคำให้สูง-ต่ำ-สั้น-ยาว ได้ตามต้องการ เช่น

ภาษาเขียน	-	ภาษาพูด
ตาย	-	ต้าย
บ้า	-	บ้า
ใช่	-	ช้าย
เปล่า	-	ปล่าว

๔.๔) ภาษาพูดนิยมใช้คำช่วยพูดหรือคำลงท้าย เพื่อช่วยให้การพูดนั้นฟังสุภาพและไพเราะยิ่งขึ้น เช่น ไปไหนคะ ไปตลาดค่ะ รีบไปเถอะ ไม่เป็นไรหรอก นิ่งนิ่งๆ ซิจ๊ะ

๔.๕) ภาษาพูดนิยมใช้คำซ้ำ และคำซ้อนบางชนิด เพื่อเน้นความหมายของคำให้ชัดเจนยิ่งขึ้น เช่น ดีดี เก้าเก้า อ่านเอิ้น ผ้าห่มผ้าห่ม กวาดกวาด ดงเดิน มือไม้